

شماره: ۲۱۶/۲۴۵۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۲۴

پوست:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

عطف به نامه شماره ۱۰۲/۳۶۷۰۵ مورخ ۱۴۰۲/۲/۲۰ و پیرو نامه شماره ۲۱۶/۶۴۷۰ مورخ ۱۴۰۲/۲/۴ در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی و ماده (۲۰۰) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی طرح یک فوریتی حمایت از گزارشگران فساد در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۳/۲۲ مجلس جهت رفع ایرادات آن شورا بررسی و به شرح پیوست تصویب شد.

محمدباقر قالیباف

دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۱۵/۳۷۱۲۶

تاریخ ثبت: ۱۴۰۲/۳/۲۵

کد پرونده:

ساعت ورود:

طرح حمایت از گزارشگران فساد

فصل اول- تعاریف و مصادیق

ماده ۱- مفهوم واژگان و عبارات اختصاری بکاررفته در این قانون به شرح زیر

است:

۱- گزارش: گزارشی است که محتوای آن حداقل متضمن اطلاعات زیر باشد:

الف- نام و عنوان دستگاه محل وقوع فساد

ب- شرح مختصر رفتار ارتكابی

پ- اسم یا عنوان یا سمت یا جایگاه شغلی اشخاص مظنون به ارتكاب فساد

اعم از آنکه واقعی یا غیر آن باشد.

تبصره- گزارشی که متضمن اعلام جرائم مستوجب مجازات درجه سه یا

بالاتر باشد یا گزارش واصل شده دلالت بر وقوع فساد مهمی داشته باشد که موجب

اخلال در نظم و امنیت عمومی شود، چنانچه فاقد مشخصات مذکور در جزء «پ»

این بند باشد، مشمول این قانون می شود. تشخیص این امر بر عهده مقام پذیرنده

است.

در تبصره جزء «پ» بند (۱) ماده (۱)، عبارت «دلالت بر وقوع فساد مهمی داشته باشد که موجب اخلال در نظم و امنیت عمومی شود» به عبارت «دلالت بر وقوع یکی از رفتارهای مذکور در ماده (۲) این قانون داشته باشد که موجب اخلال در نظم و امنیت عمومی شود» اصلاح و عبارت «مقام پذیرنده» به عبارت «نهاد پذیرنده» اصلاح می شود.

۲- ...

۳- نهاد پذیرنده: دادستانها، مرکز حفاظت و اطلاعات قوه قضائیه، سازمان

بازرسی کل کشور، وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه و فرماندهی انتظامی

جمهوری اسلامی ایران در حدود وظایف و اختیارات قانونی

در بند (۳) ماده (۱)، عبارت «دادستانها» به عبارت «دادستانیها» اصلاح می شود.

۴- حمایت: مجموعه اقداماتی که جهت جلوگیری از ورود ضرر یا جبران ضررهای وارد شده به گزارشگر و اشخاص وابسته وی به دلیل گزارشگری، در حدود مقررات این قانون اعمال می شود.

در بند (۴) ماده (۱)، عبارت «اشخاص وابسته» به عبارت «افراد وابسته» اصلاح می شود.

۵- ...

۶- افراد وابسته: مقصود از افراد وابسته در این قانون عبارتند از:

الف- بستگان نسبی گزارشگر تا درجه دو از کلیه طبقات ارث

ب- همسر گزارشگر و بستگان نسبی وی تا درجه یک از کلیه طبقات ارث

پ- کلیه افرادی که عرفاً به تشخیص مرجع صالح قضائی در زندگی گزارشگر یا افراد دخیل در گزارشگری مهم تلقی می شوند.

ت- شخصی که اطلاعات و اخبار را به گزارشگر رسانده است.

در جزء «الف» بند (۶) ماده (۱) عبارت «بستگان نسبی گزارشگر تا درجه دو از کلیه طبقات ارث» به عبارت «طبقات اول و دوم بستگان نسبی گزارشگر» اصلاح و در جزء «ب» بند (۶) ماده (۱) عبارت «بستگان نسبی وی تا درجه یک از کلیه طبقات ارث» به عبارت «طبقه اول بستگان نسبی وی» اصلاح می شود.

۷- اقدامات تلافی جویانه: رفتارهایی که به قصد هرگونه اضرار جانی، مالی، حیثیتی، شغلی و نظایر آن به طور مستقیم یا غیرمستقیم علیه گزارشگر یا افراد وابسته به وی صورت گیرد.

تبصره ۱- در صورتی که اثبات شود، رفتارهای موضوع این بند ارتباطی به گزارشگری نداشته است، گزارشگر مشمول حمایت‌ها و پاداش این قانون نمی شود.

در تبصره (۱) ماده (۱)، عبارت «حمایت‌ها و پاداش» به عبارت «حمایت‌های» اصلاح می شود.

تبصره ۲-

ماده ۲- گزارشگری که محتوای گزارش وی بیانگر ارتکاب یکی از رفتارهای زیر باشد، مشمول حمایت‌ها و پاداش این قانون می شود:

۱- رشا و ارتشاء

۲- اختلاس

- ۳- تصرف غیرقانونی در اموال دولتی یا عمومی
- ۴- رفتارهای موضوع قانون مجازات اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی مصوب ۱۳۱۵/۹/۲۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ۵- رفتارهای موضوع قانون مجازات تبانی در معاملات دولتی مصوب ۱۳۴۸/۳/۱۹
- ۶- اخذ درصد (پورسانت) در معاملات داخلی یا خارجی
- ۷- رفتارهای موضوع لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزرا و نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۲
- ۸- تدلیس در معاملات دولتی
- ۹- رفتارهای موضوع ماده (۱۹) قانون نحوه اجرای اصل چهل و نهم (۴۹) قانون اساسی مصوب ۱۳۶۳/۵/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ۱۰- تحصیل مال از طرق نامشروع توسط کارکنان دستگاهها و نهادهای مذکور در ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴، ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸، تبصره ماده (۲) قانون دیوان محاسبات کشور مصوب ۱۳۶۱/۱۱/۱۱، مواد (۱) و (۲) قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۹۰/۸/۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی و ماده (۵۹۸) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ و شرکتهای تابعه آنها در انجام وظایف قانونی خود
- ۱۱- جرم موضوع ماده (۵۳۲) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده)
- ۱۲- تقلب علمی

ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می شود:

- ماده ۲- گزارشگری که محتوای گزارش وی بیانگر ارتکاب یکی از رفتارهای زیر باشد، مشمول حمایتها و پاداش این قانون می شود:
- ۱- رشا و ارتشاء و اختلاس موضوع قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۴/۶/۲۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ۲- تصرف غیرقانونی در اموال دولتی یا عمومی موضوع فصل سیزدهم کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲

- ۳- رفتارهای موضوع قانون مجازات اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی مصوب ۱۳۱۵/۹/۲۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ۴- رفتارهای موضوع قانون مجازات تبانی در معاملات دولتی مصوب ۱۳۴۸/۳/۱۹
- ۵- اخذ درصد (پورسانت) در معاملات داخلی یا خارجی موضوع قانون ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات خارجی مصوب ۱۳۷۲/۴/۲۷
- ۶- رفتارهای موضوع لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزرا و نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۲
- ۷- تدلیس در معاملات دولتی موضوع قانون ماده (۵۹۹) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲
- ۸- رفتارهای موضوع ماده (۱۹) قانون نحوه اجرای اصل چهل و نهم (۴۹) قانون اساسی مصوب ۱۳۶۳/۵/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی
- ۹- تحصیل مال از طرق نامشروع موضوع ماده (۲) قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری
- ۱۰- جرم موضوع ماده (۵۳۲) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده)

فصل دوم- فرایند دریافت گزارش

ماده ۳-

ماده ۴- نهاد پذیرنده پس از دریافت گزارش از طریق سامانه، مکلف است پس از بررسی شکلی گزارش، تحقیقات لازم در خصوص گزارش دریافتی را در حدود صلاحیت قانونی خود انجام دهد و چنانچه قرائن و امارات (نشانه‌ها) بر ارتکاب رفتارهای موضوع ماده (۲) این قانون دلالت کند، گزارش را از طریق سامانه به مرجع صالح برای رسیدگی ارسال نماید. در صورتی که از نظر نهاد پذیرنده گزارش قابلیت رسیدگی نداشته باشد، عدم تأیید گزارش از طریق سامانه به اطلاع گزارش-دهنده می‌رسد.

در ماده (۴)، بعد از واژه «امارات»، عبارت «(نشانه‌ها)» حذف می‌شود.

تبصره ۱- ...

ماده ۵-

فصل سوم - حمایت

ماده ۶- حمایت از گزارشگر و اشخاص وابسته شامل موارد زیر است:
وی به دلیل گزارشگری، در حدود مقررات این قانون اعمال می شود.

در صدر ماده (۶)، عبارت «اشخاص وابسته» به عبارت «افراد وابسته» اصلاح می شود.

۱- ...

ماده ۷- با درخواست گزارشگر یا نهاد پذیرنده از زمان تشکیل پرونده در مرجع قضائی تا یک سال پس از شروع به اجرای حکم قطعی و با تشخیص مقام قضائی صالح تعقیب یا مقام قضائی صالح رسیدگی به اصل پرونده، حمایت های موضوع ماده (۶) این قانون اعمال می شود.

در ماده (۷)، عبارت «تا یک سال پس از شروع به اجرای حکم قطعی و» حذف می شود.

تبصره ۱- رسیدگی به درخواست های موضوع این ماده ظرف پانزده روز در مرجع صالح قضائی انجام می شود.

تبصره (۱) ماده (۷) به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره ۱- به درخواست های موضوع این ماده نسبت به مواردی که رسیدگی فوری لازم است، بلافاصله و در سایر موارد ظرف پانزده روز در مرجع صالح قضائی رسیدگی می شود.

تبصره ۲- ...

ماده ۸- ...

فصل چهارم - پاداش

ماده ۹- ...

ماده ۱۰- مرجع رسیدگی کننده به گزارش اعم از بدوی یا تجدیدنظر مکلف است ضمن اعلام نظر درخصوص استحقاق یا عدم استحقاق پاداش برای گزارشگر و در صورت استحقاق، بر اساس میزان تأثیر گزارش در کشف فساد، اعم از اینکه گزار شگر درخواست پاداش داده یا نداده باشد، نسبت به تعیین مبلغ پاداش تا دو درصد (۲٪) ارزش ریالی موضوع پرونده اقدام نماید.

تبصره ۱- ...

تبصره ۴- مؤلفه‌های مؤثر در تعیین پاداش در دستورالعملی که ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد، مشخص می‌شود.

یک تبصره به عنوان تبصره (۴) به ماده (۱۰) به شرح زیر الحاق و شماره تبصره (۴) به (۵) اصلاح می‌شود:
تبصره ۴- در صورتی که موضوع پرونده فاقد ارزش ریالی باشد، مقام قضائی با توجه به گستردگی فساد و میزان تأثیر گزارش در کشف آن، برای گزارشگر پاداشی از مبلغ بیست میلیون (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) تا شصت میلیون (۶۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تعیین می‌کند.

ماده ۱۱- ...

فصل پنجم- مقررات عمومی

ماده ۱۳- ...

ماده ۱۵- در صورتی که گزارشگر، گزارش و اسناد مربوط به آن را تنها در سامانه ثبت و بارگذاری کرده و آن را علنی نکرده باشد، به اتهام افترا یا جرم موضوع ماده (۶۹۸) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی یا افشای اسناد محرمانه قابل تعقیب نیست.

در ماده (۱۵)، عبارت «به اتهام» به عبارت «به اتهام جرائمی از قبیل» اصلاح و به انتهای این ماده عبارت «مگر اینکه فساد کشف نشود و سوء نیت گزارشگر نیز اثبات شود. در هر صورت گزارشگر مجاز به افشاء یا انتشار مفاد گزارش خود نیست.» اضافه می‌شود.

ماده ۱۶- ...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیست و دوم خردادماه یکهزار و چهارصد و دو مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

محمدباقر قالیباف